

Lekcia 7: Durová a dominantná stupnica

Stupnica C dur sa skladá z tónov C D E F G A H C. Tie vieme prirodzene zahrať na harmonike všetky v strednej oktáve. Teraz, keď už vieme ohýbať, môžeme C dur stupnicu zahrať aj v spodnej oktáve:

1 -1 2 bb2 -2 bb3 -3 4. Tak ako aj v strednej oktáve, cvičíme stupnicu i v spodnej oktáve. Môžeme ju celú zahrať hore a dolu, začínajúc od každého tónu zvlášť (CDEFGAHC, DCHAGFED, EFGAHCDE ... atď'), v triolách (CDE, DEF, EFG, FGE ...) alebo v terciách (CE, DF, EG, FA ...). Skúste si potom vziať nejakú harmonicky jednoduchú skladbu ako je Tichá noc a zahrajte ju najprv v strednej oktáve. Potom sa pokúste ju zahrať aj v spodnej oktáve za použitia aj ohýbania:

6.-6...6...5.....6.-6.6..5

Ti - chá noc, Svä - tá noc

-8.-8...-7...7..7...6

Všetko spí, všetko sní

-6.....-6..7.-7..-6..6.-6.....6..5

Snád' len svätý bdie dôverný pár,

-6.-6...7.-7...-6..6.-6...6..5

Stráži dieťaťko nebeský dar

-8..-8...-9.-8..-7..7..8

Sladý Ježiško spí, sní

7..6...5..6...-5..-4...4

nebesky tíško spí, sní.

To ako hrať túto pieseň v spodnej oktáve už nechávam na Vás. Takto si precvičíte nielen ohýbanie, ale aj to, aké tóny sa nachádzajú na jednotlivých dierkach.

Dominantné stupnice

Je dôležité rozlišovať medzi stupnicou durovou a dominantnou. Rozdiel je v siedmom tóne, ktorý je v dominantnej stupnici znížený o poltón. To znamená že C7 (dominantná stupnica) už nebude CDEFGAHC ale CDEFGA**B**bC. Tón H (v angloamerickej terminológii B) sa zníži o poltón na Bb. V spodnej oktáve túto stupnicu zahráme teda takto: 1 -1 2 bb2 -2 bb3 b3 4.

Aj túto stupnicu cvičte podobne ak durovú stupnicu. Dávajte však pozor, aby ste na tretej dierke tón správne ohýbali. K tomu zas dopomôže ladička.

Legenda:

1 fúkať do prvej dierky

-2 ťahať na druhej dierke

b3- / bb3 ohnúť o jeden/dva poltóny na tretej

G dominantná stupnica:

Rozdiel medzi C durovou a C dominantnou stupnicou sme si už vysvetlili. Ich použitie, napríklad pri improvizácii, vyplýva z charakteru týchto stupníc. C durovú použijeme na akord Cdur(Cmaj7, CΔ) a C dominantnú stupnicu na C7. Ak sa pomýlime a zameníme si to nebude to do seba pasovať.

Na domácu úlohu sa naučíme ďalšiu dominantnú stupnicu G. Ktorá bude pasovať do akordu G7. Zloženie je nasledovné: G A H C D E F G. Stupnicu si sami nájdite a cvičte. Keď už budeme vedieť zahrať dominantné stupnice od G7 a C7 môžeme si zahrať jednoduchý blues. To nás už čaká v nasledujúcej lekcií, takže dúfam, že budete pripravení.

Toto video (klikni Youtube) sa skladá z dvoch častí: Časť 1.: Stupnica „C“ a „C7“. Časť 2.: Stupnica „G“ a „G7“.



© Juraj Schweigert & Bluesmusic.sk